

realista írásművészetének hűféléit még csak megerősíti bennünk s a kritikus méltán sorolja legjobb művei közé.

HOLLÓS TIBOR

BUBLEJNYIKOV: MESEL A FOLD. (Új Magyar Könyvkiadó.)

Ez az érdekesítő, mindvégig lebilincselő és irodalmi igényű olvasmány a föld történetéről keletkezett perzsa, arab, stb. népmesék mindenképpen tanulmányos gyűjteményét tartalmazza. Az író ügyesen csoportosította anyagát: a regék lepergetik előtünk földünk keletkezését, összetételét s az élet első jeleiről szólnak. Emellett alapos elemzést kapjuk a földdel foglalkozó tudományoknak. A mű nem lép fel a priori tudományos igényrel: nem is ez a célja. Inkább népszerűsíteni igyekszik azt a fontos tudományágat, mely hivatott az évmillióknak földünk keletkezése köré fonódott titkát megfejteni. S erre a célra kiválóan alkalmas.

OSZI ZOLTÁN

KAFFKA MARGIT: KIS EMBEREK, BARÁTOCSKÁIM. (Franklin.)

Gyermeknek számára írta ezt az elbeszélés-gyűjteményt a nagy magyar író, azonban annyi szemléletességgel, elevenséggel, költői erővel, hogy a felnőtt olvasó — főként a pedagógus is, — szívesen veszi kezébe. Tulajdonképpen nem is „elbeszélés-gyűjtemény“ ez a kötet, hanem érdekes, egyéni összekapcsolása gyermekjátékok leírásának, szórakoztató tanácsadásnak, éneketrajzi emlékeknek és kis novelláknak. Umutatást ad, mivel szórakozzanak a kislányok, kislányok: beszél a babakészítés és öltöztetés különböző módjairól, a házi játékgyártásról, papíraluska és játékbútorok készítéséről. A leíró, magyarázó részek sohasem válnak unalmassá. Kaffka Margit remekül ismeri a gyermeki lélek minden rezdülését: igazi barátja a fiatalságnak, megértő szeretettel közeledik feléje. A gyermekbarát mellett aztán a nagy író művésze is kibontakozik: főként a kötet második részében, ahol novellisztikus formába öntve vidéki és nagyvárosi gyerekek nyári szórakozásait meséli el, egy kis magyar faluban és környékén. Vadászatot játszanak, hajót építenek, robinzonéletet élnek, bányásznak, műzeumot rendeznek be a vakációzó gyerekek. Remek részletekben bővelkednek ezek a kis történetek: még most, megírásuk után közel negyven évvel sem veszítettek el frissességüket, zamatukat. Pedagógus, szülő sok haszonnal forgathatja ezt a pompás kis könyvet, s örülni fog neki elsősorban az a réteg, amelynek Kaffka Margit művét szánta: a gyer-

mek nagy tábora. Külön meg kell dicsérenünk Máday Grétét, aki kedves, hangulatos, a szöveghez szépen illeszkedő illusztrációkkal látta el a kötetet.

ANGYAL ENDRE

RÁKOS SÁNDOR: AZ EB VALA-SZOL. Versek. (Egyetemi Nyomda.)

A bizarr kötet cím tiz esztendő — feltehetően válogatott — termését gyűjti össze. Maga a termés erősen intellektuális hajlamú költőre árulkodik — nem véletlen, hogy mesterét Babits Mihályban találta meg. Bizony elég nehezen szabadul hatása alól, nem utolsó sorban azért, mert valóban kitűnő formaérzékkel teszi magáévá Babits költészetének nehezen elsajátítható eszközeit. Bravurnak ez nem is jelentéktelen teljesítmény, kár, hogy csak ritkán jut túl a tanult versírói mesterség iskolás fölmondásánál, bár sorait helyenkint magas főfokú líra fűti át. Az utolsó két esztendőben írott versei azonban figyelemreméltó tartalmi és formai tisztulásra mutatnak. Új, szocialista témákat keres, ha egyelőre kissé programszerűen is, de ott, ahol igazán nekilendülne, mesterségbeli tudásának öncélú mutogatása zavarja hűféléit.

Nevét mindenestre érdemes várakozással megjegyeznünk.

BAROTI DEZSŐ

SZTRÓKAY KÁLMÁN: AZ EMBER ÉS A FÖLD. (Athenaeum.)

A tudalanság eloszlátása legsürgősebb, de egyben legnehezebb feladatunk is. Sztrókay Kálmán (aki egyéb népszerűsítő műveivel jelentős feladatot végzett már ezen a téren) tudja ezt és könyvében szerencsés kézzel nyúl az ember és a Föld kapcsolatának felvetéséhez. Sztrókaynak sikerült elérnie, hogy könyve a Földnek élvezetes, izgalmasággal megírt regénye. Aki elővassa, egyszerre szórakozik és tanul. Az unalmasnak hitt dolgok lüktető-elevenné válnak előttünk.

A könyv főbb szempontból tárgyalja a Földet. Ilyen fejezetcímek utalnak erre: A Föld mint égitest (alak és nagyság); A Föld belseje; az élet a Földön. Tehát bármilyen kérdésre feleletet találhat bárki olyan formában, amely mindenki számára, tehát azokéra is, akik semmiféle előképzettséggel nem rendelkeznek, minden nehézség nélkül megérthető.

Éppen ezért tartanánk kívánatosnak, hogy ezt a könyvet minden iskola, tizem és könyvtár beszeresse, mert igen jelentős segítségnek tartjuk a kulturális színvonal emelésében. (Az illusztrációkat Nemes Tihamér és Flórián Endre készítették.)

BÁNKÜTI IMRE